

Fire og fyrgetyvende Møde.

Mandagen den 11te December Kl. 1.

Sekretæren, N. Jensen, (Standerborg Amts 2den Valgkreds), oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev underkrevet.

Formanden (Krabbe): Vrede Medlemmer vilde have feil, at Finantsudvalgets Betænkning er ombdelt. Listen over Vædringsforslagene fra Udvalget ventes ombdelt imorgen. Jeg anser det for rigtigst allerede nu, samtidig med, at jeg bebuder Vædringsforslagslisten, at indlæse Vædringsforslag til Finantslovsforlagets 2den Behandling til næstfølgende Torsdag Middag Kl. 1. Saafremt det efter de da fremkomne Vædringsforslag maatte skjønnes at være rigtigst, hvad jeg antager, at foretage Finantslovens 2den Behandling strax derefter, ville vi begynde samme paa Fredag.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af 1ste Behandling af: Forslag til Lov om Afgiften af indenlandsk Roesukker.

Formanden (Krabbe): I det jeg gjenoptager Forhandlingerne, skal jeg bemærke, at der er indtegnede 7 Talere. Jeg vil anse det for rigtigst saa vidt mulig at tilendebringe 1ste Behandling af denne Sag idag og henstiller til ærede Talere, om de kunne tage noget Hensyn hertil.

Forhandlingen er gjenoptagen.

Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds har Ordet.

Th. Nielsen: Man har spurgt mig, hvorfor jeg var saa ivrig for Dyrkningen af Sukkerroer, idet man ligesom lidt spydigt bemærkede, at de dog alligevel ikke kunde trives i Herningegnen. Det er upaatvilelig sandt, at de hverken kunne trives i Herningegnen eller i Eggen ved Lemvig, Stagen eller Søby; men jeg skal sige, hvorfor jeg har troet at burde tage mig noget af denne Sag. Det er jo de Herrer bekendt nok, at der gjøres ikke saa Lidt f. Ex for Hebeopdyrkingen, og at der forhaabentlig vil kunne gjøres Mere og Mere for vore Fiskeriers Udvikling, og af begge disse Foranstaltninger vil der forhaabentlig fremkomme meget Gavnbringende for den ubemidlede Klasse. Men derved er jeg tillige kommen til at tænke paa, at i bedre og tættere befolkede Egne er Arbeidsklassen maaste endda lige saa uheldig stillet som i de mindre gode Egne. Jeg har nu overveiet, hvad der i disse Egne kunde gjøres for Arbeidsklassen, og min Tanke er da særlig falden paa Sukkerroedyrkingen som Noget, der muligvis kunde have

**

sin Betydning ogsaa for Arbeidsklassen. Men dette er ikke det Æneste; det Næste er Landbruget selv. Det kan ikke være skult for de Herrer, at vi ere i en meget stærk Udvikling, og at Landbruget betaler sig særdeles daarlig. Det er vist ikke for meget at sige — i alt Fald tror jeg nok, at de fleste Landmænd ville samstemme med mig deri — at der neppe er Noget, som forrenter sig saa daarlig som Algerbruget; i saa Henseende tror jeg ikke at møde nogen Modsigelse. Landeieendomskøberne ere i de sidste Aar stegne i en forbausende Grad, med 45 p/o, og ikke mindre er Arbeidskraften stegen; vore Fornødenheder ere ogsaa tiltagne, — jeg frygter for — i en alt for stærk Grad, og har man først faaet mange Fornødenheder, saa ere de meget vanskelige at aflægge. Kort sagt, jeg ser, at Landmænd og Landbrugere ere i en Kamp, hvori enhver Nerve og Kraft bør og skal anspændes, og det er da naturligt, at man lytter til og ser hen til de Røster, som lade sig høre, og som ere af Vægt, fordi de fremkomme fra praktiske Mænd, som vise en Udvei til forøget Udbytte af Algerbruget. Og det kan ikke negtes, at der navnlig fra een bygning Landmands Side — jeg kan godt nævne ham, han er allerede nævnet før, nemlig Statsraad Lesdorph — er fremkommet, som det forekommer mig, meget vægtige Grunde for den nævnte Industri. Jeg skal forøvrigt ikke komme synderlig tilbage til det ærede Medlem fra Varde (Kruze): thi han lader til at staa paa et Standpunkt, som er saa langt forud for sin Tid, at vist ikke ret mange Landmænd ville følge ham. Og jeg kan heller ikke tro, at det Flertal, han vist i den Henseende har for sig, egentlig er ret vel tilfreds med de Grunde, han anførte. Naar han saaledes f. Ex. sagde, at Bezeldriften er noget forældet, da troede jeg tværtimod, at alle Landmænd Dag ud og Dag ind spekulerede paa, hvorledes de skulde faae Bezeldriften indført. Naar han fremdeles sagde, at man ingen Frygt mere havde for, at den langstraee Sæd skulde udpine Jorden, saa tror jeg, at denne Frygt endnu er til Stede i fuldeste Maal, og saa vidt jeg har kunnet følge Afhandlingerne i Landbrugs skrifter, gaa de netop ud paa, hvorledes man skulde faae Bezeldrift indført og blive fri for den langstraee Sæd i flere Aar efter hinanden. Det ærede Medlem mente endvidere, at nu var Kvægfødningen Stillet, og selve Meieridriften var ogsaa et tilbagelagt Stadium. Jeg tror dog, at det ærede Medlem tager noget feil i den Henseende. Jeg ser ikke rettere, end at alle Forhandlinger af Betydning, Landvæsenet vedrørende, hovedsagelig netop gaa ud paa Meieridrift. Jeg skal altsaa lade det ærede Medlems Betragtninger ligge, da de ikke for mig have overbevisende Vægt i nogen Maade. Men det ærede Medlem fremførte desuden en Ytring, og det var den, at jeg vilde veie Grundene paa Guldvægt. Han tager imidlertid ganske feil: